

ชื่องานวิจัย การจัดการรายจ่าย และเพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลท่าดู้ม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน(Management Payout and Increase income Integrated in Sufficiency Economy, Tumboon Thatum, Amphur Pasang, Lamphun Province)

ชื่อผู้วิจัย ผศ. เอนก ชิตเกษร
ผศ. พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ

แหล่งทุนวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)

ปีที่ทำการวิจัย มีนาคม 2553 - มีนาคม 2554

การจัดการรายจ่าย และเพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลท่าดู้ม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการรายจ่ายและเพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนมีดังนี้

1) ปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต้องมีพื้นฐานความเข้าใจในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และปัจจัยด้านกระบวนการกลุ่มของชุมชนและการมีผู้นำที่มีความเข้มแข็ง

2) ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยทางกายภาพของชุมชน ได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้ง

2.2 ปัจจัยด้านภูมิปัญญาที่สามารถนำไปสู่การสร้างรายได้

2.3 ปัจจัยกระบวนการจัดการชุมชนที่มีประสิทธิภาพเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยดำเนินการจัดตั้งในรูปแบบคณะกรรมการ รวมทั้งดำเนินการวางแผนและกระตุ้นให้มีการดำเนินงานตามแผน และ

2.4 ปัจจัยจากการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

3) แนวทางการจัดการรายจ่ายและเพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน โดยเริ่มจาก

3.1 การสร้างความตระหนักและการยอมรับถึงประโยชน์ของการบันทึกบัญชีครัวเรือน

3.2 การกำหนดแผนกิจกรรมเพื่อดำเนินการลดรายจ่ายตามข้อมูลจากการบันทึกบัญชีครัวเรือน

3.3 การดำเนินกิจกรรมตามแผน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

3.4 การเสริมประสิทธิภาพด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินกิจกรรมในรอบต่อไป อีกทั้งมีมาตรการในการกระตุ้นและส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การออมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมบัณฑิตสหกรณ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ต้องทำงานในรูปแบบของเครือข่ายและวางแผนดำเนินงานร่วมกัน โดยไม่แยกส่วนกัน เพื่อให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างครบวงจรและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างตระหนักรู้และความเข้าใจให้แก่ชุมชนถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อย่างเป็นรูปธรรม เริ่มตั้งแต่การทำบัญชีครัวเรือน การนำข้อมูลจากการลงบันทึกบัญชีครัวเรือนไปสู่การกำหนดกิจกรรมลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทาหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่ชุมชนและพยายามผลักดันให้ชุมชนสร้างความเข้มแข็งด้วยตนเอง โดยยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม และใช้ทุนทางทรัพยากร ทุนทางภูมิปัญญา รวมทั้งทุนทางสังคมภายในชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่ม

ข้อเสนอแนะเชิงการจัดการของชุมชนตำบลท่าคู่ม

กิจกรรมการลดรายจ่ายบางกิจกรรมจะสำเร็จได้อย่างยั่งยืน ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมอาจมีความจำเป็นที่ต้องนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ผสมผสานกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวิถีชีวิตที่เป็นอยู่อย่างกลมกลืน

กิจกรรมการเพิ่มรายได้ โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น มาสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นผลิตภัณฑ์และบริการ ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมอาจจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยดำเนินการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

กิจกรรมการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้เชิงบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนตำบลท่าคู่มต้องอาศัยทรัพยากรและวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรม โดยเน้นการผลิตเพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในชุมชน เมื่อมีจำนวนการผลิตที่เหลือมาก จึงกระจายสินค้าไปยังชุมชนรอบข้าง ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมการจัดการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ จะต้องแสดงบทบาทในการวางแผน การดำเนินกิจกรรม การติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรม และปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกในชุมชนเกิดการตื่นตัวตลอดเวลา และลงมือปฏิบัติการบันทึกบัญชีครัวเรือนจนเป็นนิสัย ซึ่งจะนำไปสู่การบูรณาการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาความเข้มแข็งของการรวมกลุ่มอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเพิ่มรายได้ อย่างยั่งยืน

การศึกษาและการพัฒนาแนวทางและรูปแบบการแปลงเงินออม ผู้โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนส่วนรวม

ศึกษารูปแบบการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตในสังคมเมือง